

Program for målrettet inklusion til forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme

Baggrund

Som del af 'Sikker By'-pakken under Budget 2009 besluttede Borgerrepræsentationen at afsætte 5 mill. kr. til iværksættelse af et 2-årigt pilotprojekt med anti-radikalisering. Der er opstillet en forandringsteori, og der vil blive foretaget baselineundersøgelse og effektmåling af Rambøll Management, som en del af Sikker By.

Programmet tager udgangspunkt i Regeringens definition af ekstremisme og radikaliserings¹ og omfatter følgende elementer:

- 1) Problemstilling
- 2) Programmets forandringsteori og elementer
- 3) Aktivitetsmål for programmet

---

¹ Ekstremismen er præget af totalitære og antidemokratiske ideologier, intolerance over for andres synspunkter, fjendebilleder og opdeling i "dem og os". Ekstremistiske idéer kan komme til udtryk på forskellig vis og kan i deres yderste konsekvens medføre, at personer eller grupper anvender voldelige eller udemokratiske metoder for at opnå et bestemt politisk formål, søger at undergrave den demokratiske samfundsorden eller udøver trusler, vold eller nedværdigende chikane mod grupper af mennesker på grund af for eksempel deres hudfarve, seksualitet eller tro.

Radikalisering er den proces, hvorved en person gradvis accepterer ekstremismens idéer og metoder og eventuelt tilslutter sig dens organiserede grupper. Personlige forhold, gruppedynamikker samt politiske, økonomiske og kulturelle forhold kan alle medvirke til radikaliseringsprocesser (*'En tryk og fælles fremtid'*)

Sagsnr.
2009-31690

Dokumentnr.
2009-221313

Sagsbehandler
Marie Kappel

80006 - BIF Centralt

Tietgensgade 31e, 1.
1704 København V

Telefon
3317 3222

E-mail
WK07@bif.kk.dk

www.kk.dk

- 4) Organisering
- 5) Budget

1) Problemstilling

Den sidste tids terrrorsager, skyderier og voldelige demonstrationer, sammenholdt med bekymrede henvendelser fra frontpersonale og vurderinger fra Politiets Efterretningstjeneste peger på en stigende radikaliseringsproces blandt unge i København og en mangel på viden og redskaber. Dette er problematisk, da det gør frontpersonalet tilbageholdende overfor at tackle unge, der er i en radikaliseringsproces og derved overlades de søgende unge til sig selv og evt. radikale grupper.

I den forbindelse bør det påpeges, at programmet ikke er rettet imod subkulturer og særlige yderliggående holdninger, så længe disse agerer indenfor lovens rammer. Programmet er alene målrettet en forebyggelse af de typer radikaliseringsprocesser, som erfaringer viser, kan føre til brug af ulovlige og voldelige metoder.

Radikaliseringsprocesser kan opstå som følge af en naturlig søgen efter identitet i ungdomsårene. Anerkendt forskning peger på, at både interne og eksterne faktorer i samspil med en identitetssøgningsproces skaber grobund for radikaliseringsprocesser af unge.

- De interne faktorer er bl.a.: Oplevelser af marginalisering og polarisering, identitetskrise, deltagelse i tilfældige netværk, higen efter umiddelbar handling og spænding, samt søgen efter fællesskab, identitet og anerkendelse i forskellige miljøer.
- De eksterne faktorer er bl.a.: Global organisering af radikale bevægelser, radikale budskaber spredes over Internettet, ideologiske reaktioner på udenrigspolitiske forhold, fx G20-topmøder, Irak krigen, samt en polariseret debat om immigration og ikke mindst pres rettet mod muslimer efter 11. september 2001.

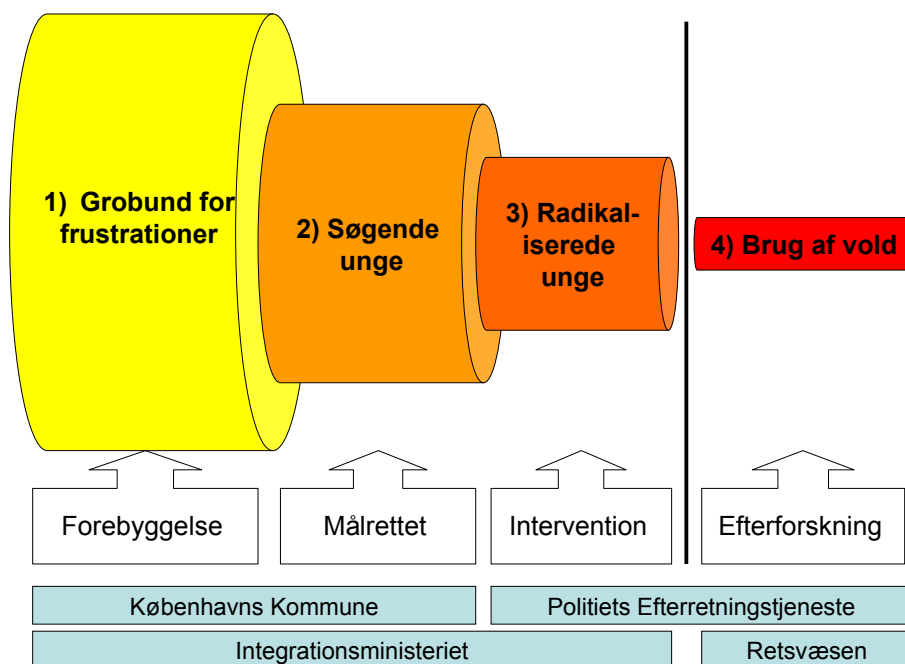
Programmet er særligt rettet mod at reducere tilgangen til følgende tre radikale ideologier:

- Radikal islamisme har fokus på Koranen som politisk manifest kombineret med opfattelsen af 'de vantros' sammensværgelse og genindførelse af Kalifatet med voldelige midler. Denne radikaliseringsproces er blandt andet kommet til udtryk i de verserende terrrorsager fra Brønshøj og Glasvej samt holdnings- og adfærdskontrol overfor andre muslimer.
- Voldelig højreradikalisme har fokus på arvegenetik og ekskluderende nationalisme kombineret med opfattelsen af en sammensværgelse af 'andre racer', feminister, handikappede eller homoseksuelle. Denne radikaliseringsproces er blandt andet kommet til udtryk i skyderierne i København 2008/2009 og hård chikane af indvandrere, feminister, handikappede og homoseksuelle.

- Militant venstreradikalisme har fokus på forvaltningen af goder i samfundet og 'de riges' definition af det sociale rum i kombination med opfattelsen af 'samfundets' snærende normer og regler. Denne radikaliseringsproces er blandt andet kommet til udtryk i urolighederne om Ungdomshuset, voldelige demonstrationer og brandattentater.

Systematisk national koordinering i forhold til målgruppen

Modellen nedenfor illustrerer den radikaliseringsproces, der i yderste tilfælde kan lede til brug af vold.

Københavns Kommunes program iværksætter en målrettet forebyggelse af radikalisering blandt søgende unge mellem 14 og 20 år, der befinder sig på niveau 1 og 2. Denne gruppe anses for at være i størst risiko for radikalisering og samtidigt kan den nås gennem en kommunal målrettet forbyggende indsats.

Der er desuden behov for en styrket koordinering af indsatsen mellem myndigheder og målgrupper. For at lave en sammenhængende indsats indgår Københavns Kommune i samarbejdet om projekt 'Afradikalisering - målrettet intervention og mentorstøtte' koordineret af Integrationsministeriet. Her varetager Århus og Københavns Kommune målrettet forebyggelse af radikalisering blandt søgende unge, og i tilfælde hvor den unge er radikaliseret sætter Politiets Efterretningstjeneste ind med præventive samtaler og afradikalisering. Med projektet deltager København i metodeudvikling og erfaringsopsamling til en metodehåndbog, samt bidrager til en velkoordineret national indsats mod radikalisering og ekstremisme.

2) Programmets forandringsteori og elementer

Formålet med et målrettet inklusionsprogram i København er, at informere, rådgive og støtte kommunens frontpersonale, så de gennem deres kontakt til søgende unge mellem 14 og 20 år kan reducere tilgangen til radikale grupper og derved forebygge radikaliserings og ekstremisme. Indsatsen tager udgangspunkt i den voksenkontakt de unge har.

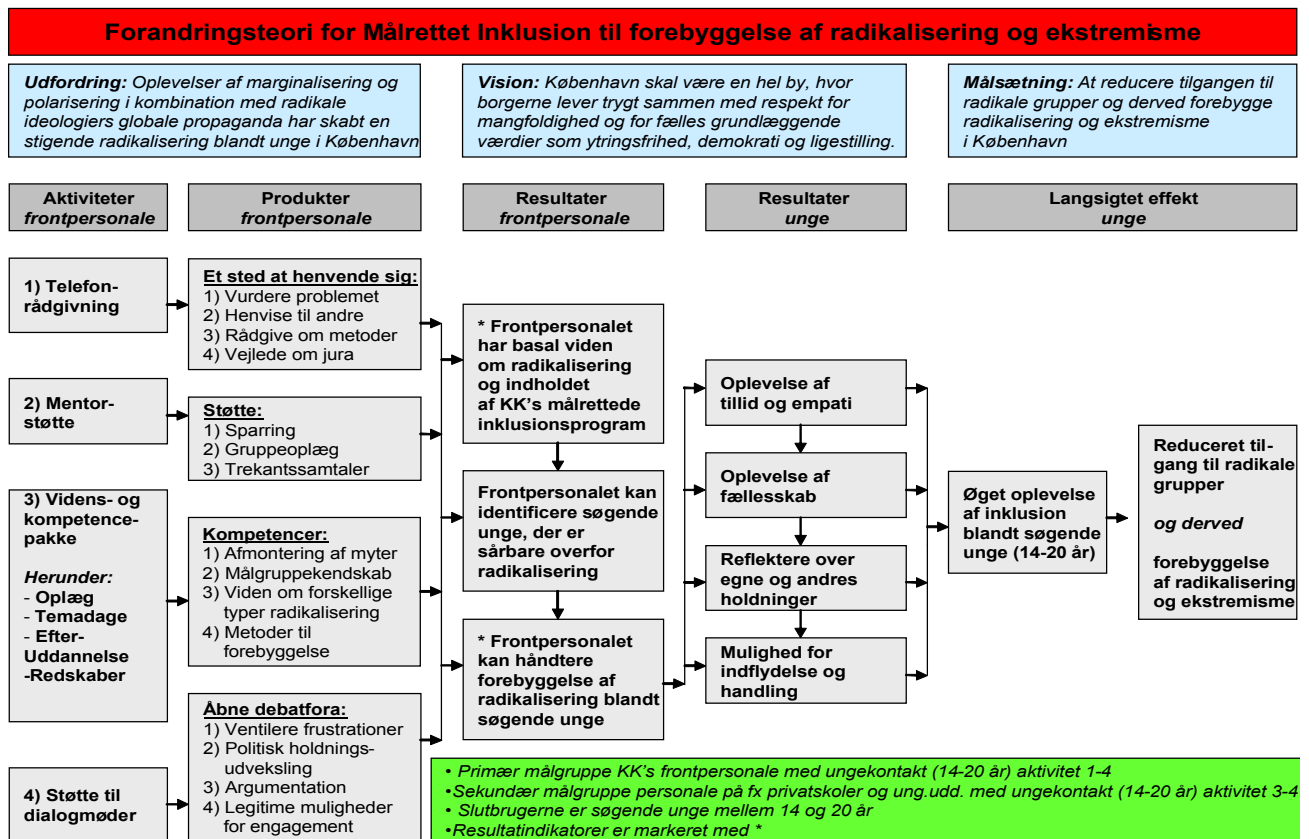
Den primære målgruppe for hele programmet er kommunens frontpersonale; bl.a. lærere på skoler, uddannelsesvejledere, pædagoger, klub-medarbejdere og gadeplansmedarbejdere mv. Kommunens frontpersonale tilbydes alle elementer i programmet. Den sekundære målgruppe er andre voksne med ungekontakt såsom medarbejdere på privatskoler og ungdomsuddannelser mv. De vil blive tilbudt programmets videns- og kompetencepakke samt dialogfora.

Radikaliserings blandt unge er et relativt nyt fænomen og derfor tager programmet højde for, at der kan være forskellige behov for viden og redskaber blandt frontpersonalet.

Herved vil programmets delformål være:

- At formidle basal viden om radikaliserings og ekstremisme til det frontpersonale, som har kontakt til sårbare og søgende unge.
- At gøre frontpersonalet i stand til at identificere søgende unge, der er på vej ud i en radikaliseringsproces.
- At understøtte frontpersonalet i at håndtere forebyggelse af radikaliserings blandt søgende unge og dermed reducere tilgangen til radikale grupper blandt unge.

I nedenstående figur præsenteres programmets forandringsteori og de aktiviteter, der har til hensigt at gøre frontmedarbejderne i stand til at inkludere de søgende unge. Programmet indeholder: En beredskabs-pakke med telefonrådgivning og mentorstøtte, en videns- og kompetencepakke med oplæg, temadage og kurser og dialogmøder.

Telefonrådgivning

Formål: At rådgive kommunens frontpersonale der er bekymret for radikalisering, yde hjælp til at identificere søgende unge, iværksætte elementer fra beredskabspakken samt vejlede om juridiske retningslinier. Desuden kan der henvises til andre relevante tilbud fx Integrationsministeriet, Politiet eller Socialforvaltningen. Derved falder telefonlinien ikke ind under notatpligt med de dertilhørende juridiske forpligtigelser, og underretningspligten påhviler frontpersonalet.

Organisering:

Telefonen vil som udgangspunkt være åben fra kl. 10-15 på alle kommunale arbejdsdage. De ansatte på telefonrådgivningen er efteruddannet i konfliktløsning og ungekontakt, samt forebyggelse af radikalisering og ekstremisme.

Mentorstøtte

Formål: At etablere et netværk af minimum 15 mentorer der kan understøtte kommunens frontpersonale i faglig sparring, gruppeoplæg eller trekantssamtaler mellem den unge og den bekymrede frontmedarbejder.

Organisering: Mentorerne vil som udgangspunkt være frivilligt tilknyttede, der underskriver en tavsheds erklæring. De vil blive udvalgt på baggrund af en ansættelsesprocedure og udvalg, hvor fagpersoner

fra forskningsverdenen vil indgå og vurdere ansøgernes faglige erfaringer med radikaliserings inden for radikal islamisme, voldelig højreradikalisme og militant venstrepradikalisme, herudover tages hensyn til faglig baggrund, køn og sprogkunderskaber. Desuden vil mentorerne blive uddannet i konfliktløsning og forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme i samarbejde med Århus Kommune og Integrationsministeriet og bliver understøttet af TaskForce Integration.

Videns- og kompetencepakke

Formål: At øge kommunens frontpersonales viden om radikaliserings og metoder til forebyggelse. Pakken indeholder frivilligt tilbud om opmærksomhedsoplæg, temadage, kurser til efteruddannelse med oplæg fra eksperter, introduktion af værktøjer, samt gruppearbejde og debat. Videns- og kompetencepakken kan desuden stilles til rådighed for medarbejdere i statslige uddannelsesinstitutioner og privatskoler. Der iværksættes en markedsførings- og formidlingsindsats af tilbud i forbindelse med Videns- og kompetencepakken, der vil formidle programmet og dets tilbud på hjemmeside, i foldere samt relevant undervisningsmateriale.

Organisering: Videns- og kompetencepakken vil blive udarbejdet i samarbejde med en række universiteter herunder Københavns Universitet, Aarhus Universitet, DIIS samt Integrationsministeriets demokratikontor, TaskForce Integration og eksperter med erfaring fra Amsterdam og Birmingham i undervisningssammenhæng.

Åbne debatfora

Formål: At skabe åbne fora, hvor de unge kan ventilere frustrationer, fremføre deres argumenter, deltage i politisk holdningsudveksling med kommunens frontpersonale og andre voksne med ungekontakt og blive præsenteret for legitime demokratiske muligheder for engagement. Derved får de unge mulighed for at reflektere over deres holdninger i en ligeværdig dialog.

Organisering: Debatfora organiseres i samarbejde med voksne med ungekontakt. Der arrangeres dialogmøder og debatarrangementer, der har fokus på det engagement og de frustrationer, som danner grobund for at søgende unge og i yderste konsekvens bliver radikaliserede. TaskForce Integration vil desuden blive inddraget i arbejdet.

3) Aktivitetsmål for programmet

Programmet forudsætter frivillig deltagelse og er dermed baseret på

rekvirering. Via markedsføring og programmets ressourcer opstilles følgende forventede aktivitetsmål:

- Beredskabspakken operationaliseres og konkretiseres i samarbejde med frontpersonalet på baggrund af mindst 10 opsøgende møder.
- 7 opmærksomhedsoplæg af kortere varighed til frontpersonalet, der som udgangspunkt kan berøre i alt. 300 personer.
- 5 temadage for frontpersonalet, der som udgangspunkt kan berøre i alt. 400 personer.
- 5 kurser til efteruddannelse af i alt 150 frivilligt deltagende frontpersonale i 2010.
- 3 dialogmøder i samarbejde med relevante aktører for unge i alderen 14-20, dialogmøderne kan involvere 200 unge.
- Telefonrådgivning: Efter behov.
- Mentorstøtte, 15 mentorer over 2 år, der kan benyttes efter behov.

Succeskriterier:

- At 70 % af frontpersonalet, der har haft kontakt til programmet, har opnået en basal viden om radikaliserings og ekstremisme.
- At 60 % af frontpersonalet, der har haft kontakt til programmet, kan håndtere forebyggelse af radikaliserings blandt søgende unge.

Effekt mål:

- At reducere tilgangen til radikale grupper blandt søgende unge i alderen 14-20 år og derved forebygge radikaliserings og ekstremisme.

Programmet er rettet mod hele København men vil også have en fokuseret indsats på Ydre Nørrebro og Nord Vest, da der er et udbud af radikale strømninger men også er stærke aktører såsom helhedsplaner, heldagsskolen, Nørrebro Biblioteks medborgercenter, klubtilbud, Ressourcecentret, der vil kunne forankre kompetencerne i den normale indsats med inklusion af børn og unge med henblik på dokumentation og vurdering af effekt i indsatsens 2-årige pilotfase.

4) Organisering

- Programmet er forankret i Kontor for Integrationservice i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i samarbejde med TaskForce Integration.
- Følgegruppe med repræsentation fra Socialforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen, SSP-København og Københavns Politi.
- Partnerskab med Integrationsministeriet, Århus Kommune og

Politiets Efterretningstjeneste om metodeudvikling og erfaringsopsamling for udvælgelse, træning og brug af mentorer til forebyggelse og håndtering af radikaliserings og ekstremisme i Danmark under projekt 'Afradikalisering - målrettet intervention og mentorstøtte'.

- Tæt samarbejde med anerkendte eksperter på området, herunder: Københavns Universitet, Aarhus Universitet, DIIS og eksperter, der har erfaring med forebyggelse af radikaliserings i Amsterdam og Birmingham. Herved opnås løbende sparring på programmet.

5) Budget

Aktivitet	År 1	År 2
Telefonrådgivning	0,25 mill. kr.	0,10 mill. kr.
Mentorstøtte	0,50 mill. kr.	0,30 mill. kr.
Videns- og kompetencepakke samt formidling	1,50 mill. kr.	0,85 mill. kr.
Støtte til dialogmøder	0,25 mill. kr.	0,25 mill. kr.
Medarbejderressourcer	0,50 mill. kr.	0,50 mill. kr.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil blive forelagt resultat- og effektmål efter den 2-årige pilotfase.